

S-Pankki

Vuosikatsaus 2008

Sisällys

5	Hallituksen katsaus vuodelta 2008
12	Tase
14	Tuloslaskelma
15	Rahoituslaskelma
16	Liitetiedot

Hallituksen katsaus vuodelta 2008

S-ryhmän oma pankki, S-Pankki, lähti ensimmäiseen kokonaiseen toimintavuoteensa hyvistä lähtökohdista: sana suomalaisen kauppapankin helppokäyttöisistä ja selkeästi hinnoitelluista pankkipalveluista oli levinnyt ja pankki oli lähtenyt kasvamaan kaikilla keskeisillä toimintansa osa-alueilla. Vuoden alussa S-Pankilla oli kasvun suhteen jopa positiivinen ongelma, kun pankin tuotteiden kysyntä oli vuodenvaihdetta edeltävien kuukausien aikana ylittänyt ennakko-odotukset. Tästä johtuen osa suunnitelluista markkinointikampanjoista peruutettiin.

S-Pankilla oli vuoden alussa 1,873 miljoonaa asiakasta. Vuoden aikana pankkiin tuli keskimäärin yli 15 000 uutta asiakasta kuukausittain. Kahden miljoonan raja ylittyi lokakuussa ja vuoden lopussa asiakkaita oli 2,034 miljoonaa.

S-Pankin talletuskanta jatkoi voimakasta kasvua vuoden 2008 aikana. Henkilöasiakkaiden talletusten määrä kasvoi noin 80 prosentilla ja yritysten tekemien talletusten määrä lähes 20 prosentilla. Kokonaisuudessaan talletuskanta kasvoi hieman yli 70 prosentilla. Talletuskanta oli vuoden lopussa jo noin kaksi miljardia euroa.

Myös S-Pankin myöntämien lainojen määrä kasvoi. Vuoden lopussa antolainauksen kokonaismäärä oli kaksi ja puolikertainen verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

S-Pankin verkkopankin käyttö lisääntyi tasaisesti koko vuoden ajan. Keskimäärin noin 36 000 S-Pankin asiakasta tilasi kuukausittain verkkopankin käyttöön tarvittavat tunnukset. Vuoden päättyessä yli kolmasosalla pankin asiakkaista oli verkkopankki käytössään. Kesäkuussa sähköisen asioinnin turvallisuus

S-Pankissa parantui entisestään, kun verkko-pankissa siirryttiin kaksivaiheiseen kirjautumistapaan.

S-Pankin myöntämien, uudet kansainväliset maksustandardit täyttävien Visa Credit- ja Visa Debit -korttien kysyntä kasvoi vuoden loppua kohti. S-Pankin myöntämien Visa-korttien määrä lähes nelinkertaistui vuoden 2008 aikana.

S-Pankki pärjasi vuoden aikana hyvin Suomessa toimivien pankkien palveluita ja toimintaa yleisesti luotaavissa vertailuissa. S-Määräaikaistili oli useiden vertailujen mukaan markkinoiden tuottoisin määräaikaistilivaihtoehto. Pankkiasiakkuuden kokonaishinnan ja korttiluottojen hintojen osalta S-Pankki oli useimmiten edullisin tai yksi edullisimmista vaihtoehtoista. Syksyllä julkaistun tutkimuksen mukaan S-Pankki oli noussut Suomen neljänneksi arvostetuimmaksi pankki-brändiksi.

Vuoden 2008 lopulla pankkimarkkinoiden toiminnassa näkyi maailmanlaajuinen finanssikriisi. S-Pankki, joka tarjoaa kuluttajille kotimaisen ja turvallisen vaihtoehdon, kasvoi talouden taantuessakin ennakoitua nopeammin. Syksyn aikana muun muassa S-Pankin määräaikaistilien kysyntä kasvoi selvästi.

Vuotta 2008 voidaan pitää S-Pankin osalta erittäin onnistuneena. S-Pankki jatkoi kasvuaan ja sen toiminta vakiintui. Uusi pankki otti oman paikkansa suomalaisessa pankkimaailmassa ■

Taloudellinen asema

TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

S-Pankin ensimmäinen täysi toimintavuosi oli ennakoitua parempi. Vaikka käynnistysvaiheeseen liittyvät panostukset näkyivät vielä S-Pankin tuloksessa, oli toisella vuosipuoliskolla jo tuloksellisesti positiivisia kuukausia. Liiketappioksi muodostui lopulta 6,1 miljoonaa euroa (-2,9). Koska pankkitoiminta käynnistyi loppuvuodesta 2007, luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden.

Merkittävimmin pankin tulosta rasittivat asiakaspalvelun laadun kehittämispänsälykset ja järjestelmäkustannukset. Toisaalta sijoitustoiminta hyötyi korkotason yleisestä kehityksestä ja tulos oli ennakoitua parempi. Henkilöasiakasliiketoiminta kasvoi ennakoitusti tilikauden aikana.

Kulu/tuotto-suhde parani hieman edellisvuodesta ollen 1,1 (1,2). Tappiollisen toiminnan myötä kannattavuus heikkeni ja oman pääoman tuotto oli -11,2 % (-7,2 %). Koko pääoman tuotto oli taseen voimakkaasta kasvusta johtuen edellisvuoden tasolla eli -0,4 % (-0,5 %).

Tuotot

Nettotuotot olivat yhteensä 30,7 miljoonaa euroa (12,6). Tuotoista valtaosa koostui korkotuottojen ja korkokulujen erotuksesta, korkokatteesta, joka oli 25,6 miljoonaa euroa (4,6). Korkotuotot syntyivät pääasiassa sijoituksista raha- ja pääomamarkkinoille, mutta vuoden loppua kohden myös kortti- ja luottotuotteiden tasainen kasvu heijastui korkotuo- toissa. Korkokulut muodostuivat pääasiassa asiakkaille maksettavista talletusten koroista. Korkokatteen hyvää kehitystä edesauttoivat talletuskannan voimakas kasvu ja korkotason yleinen kehitys.

Korttiliiketoiminnasta, ottolainauksesta ja maksuliikenteestä muodostuvien nettopalkkiotuottojen osuus toiminnan tuotoista oli 3,1 miljoonaa euroa (1,4) ja liiketoiminnan muiden tuottojen 1,0 miljoonaa euroa (6,7). Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien johdannaisten myötä arvopaperikaupan nettotuotot olivat 1,5 miljoonaa euroa (0).

Myytävisissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet nettotuotot olivat tilikaudella -0,5 miljoonaa euroa (0,0).

Kulut

Toiminnan kulut olivat tilikaudella yhteensä 36,8 miljoonaa euroa (15,5). Merkittävimmin pankin tulosta rasittivat Atk- ja tietohallintokulut, joiden osuus kuluista oli 10,6 miljoonaa euroa (2,7). Kokonaisuudessaan muut hallintokulut olivat 24,2 miljoonaa euroa (9,9) sisältäen Atk- ja tietohallintokulujen lisäksi muina merkittävinä erinä yhteyskulut, asiamiehinä toimiville osuuskaupoille maksettavat palkkiot sekä S-Asiakaspalvelu Oy:n laskutuksen S-Pankilta.

Henkilöstön määrä jatkoi kasvua tilikaudella ja henkilöstökulujen osuus toiminnan kuluista oli 5,0 miljoonaa euroa (4,2). Poistot olivat 3,6 miljoonaa euroa (0,6). Liiketoiminnan muut kulut, yhteensä 1,8 miljoonaa euroa (0,5), muodostuivat toimitilojen sekä koneiden ja laitteiden vuokrista, ajoneuvokuluista sekä Talletussuojarahastolle maksettavasta kannatusmaksusta.

Arvonalentumis- ja luottotappioita pankki kirjasi tilikaudella 2,3 miljoonaa euroa (0,2). Palautuneiden luottotappioiden määrä oli 0,1 miljoonaa euroa (0,0).

TASE

Taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 2 066,1 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 865,4 miljoonaa euroa. Taseen voimakasta kasvua edesauttoi yksityisasiakkaiden suuri luottamus S-Pankkia kohtaan: finanssikriisin keskelläkin talletukset kasvoivat ennätysvauhtia. Avistaehtoisilla tileillä oli tilikauden päättyessä yhteensä 1 150,6 miljoonaa euroa (737,5) ja määräaikaistileillä 626,1 miljoonaa euroa (249,9). Yritystalletusten määrä vaihteli tilikauden aikana voimakkaasti päättyen 168,0 miljoonaa euroon. Lisäystä edellisvuodesta oli 20,5 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana S-Pankki laski liikkeeseen kaksi debentuuriehtoista lainaa, suuruudeltaan 15 miljoonaa euroa ja 5 miljoonaa euroa. Suo-

men Osuuskauppojen Keskuskunta merkitsi molemmat lainat.

Pankin oma pääoma kasvoi tilikauden aikana 6,3 miljoonaa euroa päättyen 55,6 miljoonaan euroon. Kasvun taustalla oli 20 miljoonan euron suuruinen oman pääoman korotus, joka toteutettiin elokuussa kartutamalla sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa. Merkittävimmin pankin omaa pääomaa söi käyvän arvon rahasto, joka tilikauden päättyessä oli 7,7 miljoonaa euroa negatiivinen.

Pääomiaan pankki sijoitti valtaosin raha- ja pääomamarkkinoille. Tilikauden päättyessä saamistodistuksia oli yhteensä 1.766,1 miljoonaa euroa (948,5), joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia oli 1.145,4 miljoonaa euroa (178,9). Kaikki saamistodistukset luokiteltiin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Pääasiassa luottokorttisaamisista sekä tili- ja käyttöpääomalimiittisaamisista muodostuva erä "Saamiset yleisöltä" kasvoi tasaisesti ja oli tilikauden päättyessä yhteensä 99,8 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen oli 57,5 miljoonaa euroa. Saamiset keskuspankilta ja luottolaitoksilta muodostivat yhteensä 163,8 miljoonaa euron (199,1) suuruisen erän.

Pankin omavaraisuusaste laski talletusten voimakkaasta kasvusta johtuen ja oli 2,8 % (4,2 %) ■

Keskeisimmät tunnusluvut (milj. €)

	12/2008	12/2007
Nettokorkotuotot	25,6	4,6
Nettopalkkiotuotot	3,1	1,4
Muut tuotot	2,1	6,7
Nettotuotot	30,7	12,6
Henkilöstökulut	-5,0	-4,2
Muut hallintokulut	-24,2	-9,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3,6	-0,6
Muut kulut	-4,0	-0,7
Liikevoitto/-tappio	-6,1	-2,9
Yksityisasiakastalletukset		
Avistaehtoiset	1 150,6	737,5
Määräaikaiset	626,1	249,9
Yritystalletukset	168,0	147,5
Talletukset yhteensä	1 944,7	1 134,9
Saamistodistukset	1 766,1	948,5
Keskuspankki-/luottolaitossaamiset	163,8	199,1
Antolainaus yleisölle	99,8	42,3
Saamiset yhteensä	2 029,8	1 189,9
Kulu/tuotto-suhde	1,1	1,2
Oman pääoman tuotto	-11,2 %	-7,2 %
Koko pääoman tuotto	-0,4 %	-0,5 %
Omavaraisuusaste	2,8 %	4,2 %

Vakavaraisuus

VAKAVARAISUUSTIETOJEN JULKISTAMINEN

Pankkitoimintaa ja sen riskinottoa säädellään Suomessa muun muassa vakavaraisuusvalvonnan avulla. Uudistettu vakavaraisuushikko koostuu kolmesta, kiinteästi toisiinsa liittyvästä asiakokonaisuudesta eli pilarista. Pilari I määrittää vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen, Pilari II velvoittaa pankkia tekemään kokonaisarvion riskiprofiilistaan ja omien varojen riittävydestä suhteessa näihin riskeihin ja Pilari III sisältää pankin riskeistä julkisuuteen kerrottavat tiedot. Sen mukaisesti vakavaraisuutta koskevia tietoja tulisi julkaista vähintään kerran vuodessa olennaisuuden periaate huomioiden. S-Pankki noudattaa tietojen julkistamisvaatimusta julkaisemalla vakavaraisuuttaan koskevat tiedot omien varojen osalta kerran vuodessa toimintakertomuksessa. Eri riskilajien ja riskienhallinnan osalta tiedot julkaistaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Erityistilanteissa vakavaraisuutta koskevat tiedot julkaistaan myös osavuositarkastuksessa. Tällainen erityistilanne toteutuu, jos yhtiötä pääomitetään pääomasuunnitelman ulkopuolelta. Osavuositarkastus julkaistaan kerran vuodessa, vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden ajanjaksolta.

Tilinpäätöshetkellä ei ole mitään vakavaraisuutta koskevia tietoja, jotka jätetään julkaisematta liikesalaisuuden tai salassapitovelvollisuuden nojalla.

S-Pankki ei julkaise tietoja liittyen markkinariskin vakavaraisuusvaatimukseen, koska S-Pankilla ei ole vähimmäisvakavaraisuuslaskennan mukaista kaupankäyntivarastoa.

OMAT VARAT

Omat varat voidaan jakaa ensi-, toissijaisiin ja muihin omiin varoihin. S-Pankin omat varat muodostuvat ensi- ja toissijaisista omista varoista sekä ensisijaisten omien varojen vähennyseristä. Pankilla ei ole muihin omiin varoihin luettavia eriä.

Ensisijaiset omat varat ovat vapaasti ja välittömästi käytettävissä odottamattomien tappioiden kattamiseen. S-Pankin ensisijaiset

omat varat koostuvat sidotun ja vapaan oman pääoman eristä sekä voittovaroista.

Sidotua omaa pääomaa ensisijaisissa omista varoissa edustavat osakepääoma sekä ylikurssirahasto. Lisäksi S-Pankin ensisijaisiin varoihin luetaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto ja vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä. S-Pankin ensisijaiset omat varat ovat kokonaisuudessaan luettavissa rajoituksettomiin omiin varoihin eli pankilla on täysi päätäntävalta niiden takaisinmaksusta sekä niille jaettavasta osingosta.

Toiminnan käynnistämisestä johtuen pankin tulos on ollut alkuvaiheessa tappiollinen. Tämän vuoksi edellisten tilikausien ja tilikauden tappiot muodostavat kokonaisuudessaan voittovarojen erän ja ne siten vähennetään ensisijaisista omista varoista. Vahvistetuista tappioista johtuvia laskennallisia verosaamisia ei lueta omiin varoihin. Ensisijaisista omista varoista vähennetään aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistamaton osa.

Toissijaiset omat varat muodostuvat S-Pankissa käyvän arvon rahastosta ja debentuuriehtoista lainoista. Käyvän arvon rahasto on täysin ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavissa yhteisöverokannan mukaisella laskennallisella verolla vähennettynä. Tilikaudella 2008 liikkeeseen laskettiin kaksi debentuuriehtoista lainaa, jotka ovat suuruudeltaan yhteensä 20 miljoonaa euroa. Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta merkitsi molemmat lainat.

S-Pankilla ei ole eriä, joita luetaan toissijaisista omista varoista tai yhteisesti ensi- ja toissijaisista omista varoista vähennettäväksi.

VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

S-Pankin vakavaraisuuden hallintaa on kuvattu pankin hallituksen vahvistamassa riskienhallintapolitiikassa. Sitä päivitetään vuosittain tai aina, kun toiminnassa tapahtuu päivitystä edellyttäviä muutoksia.

Vakavaraisuuden hallinta on kytketty osaksi S-Pankin vuosittaista strategiaproessia. Lähtökohtana vakavaraisuuden hallintapro-

sessissa on riskien kokonaisvaltainen tunnistaminen, liiketoiminnan luonne ja laajuus sekä ulkoisen toimintaympäristön muutokset huomioituna. Tunnistetuista ja analysoiduista riskeistä johdetaan S-Pankin tarvitsema omien varojen määrä strategiassa määritellyn riskinottohalukkuuden ja -tason puitteissa.

Vakavaraisuuden hallinta perustuu riskianalyysiin, joita tehdään vähimmäisvakavaraisuuden mukaisille luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille. Tämän lisäksi riskianalyysiin sisällytetään vähimmäisvakavaraisuuden laskennassa (Pilari I) osittain huomioitua tai täysin sen ulkopuolelle jäävät riskit. Riskianalyysit yhdessä pankin hallituksen määrittelemän toiminta-ajatuksen ja strategisten tavoitteiden sekä niistä johdetun riskinottohalukkuuden kanssa muodostavat riskiperusteisen pääomatarpeen, jonka hallitus vahvistaa osana vuosittaista pääomasuunnitelmaa. Pääomatarpeen lisäksi pääomasuunnitelmassa on kuvattu mahdollisesti tarvittavan lisäpääoman hankinta sekä toimenpiteet vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalta.

Pilari I:n mukainen omien varojen vähimmäisvakavaraisuusvaade muodostuu ennen kaikkea luottoriskistä. Omien varojen vähimmäisvaadetta laskiessaan S-Pankki käyttää luotto- ja markkinariskien osalta standardimenetelmää ja operatiivisten riskien osalta perusmenetelmää. Toiminnan luonteesesta johtuen pankki ei ole kohdentanut omia varoja markkinariskille tilikaudella 2008 ja operatiivisten riskien vaadekin on ollut toiminnan aloittamisesta johtuen vähäinen.

Luottoriskin ja markkinariskin osalta S-Pankki katsoo toimintansa olevan luonteeltaan sellaista, että Pilari II:n mukainen riskiperusteinen pääoman tarve vastaa Pilari I:n mukaista pääoman tarvetta. Tilanne on sama myös operatiivisten riskien osalta, koska nettotuottoihin pohjautuva operatiivisten riskien omien varojen vähimmäisvaade kasvaa toiminnan kasvun myötä.

Ulkoisen toimintaympäristön riskien, rahoitustoiminnan korkoriskin, toiminnan

keskittymäriskien sekä likviditeettiriskin osalta pankki katsoo, että riskiperusteinen pääoman vaade ei muodostu olennaiseksi. Myöskään finanssikriisillä ei arvioida olevan vaikutusta pankin riskiperusteiseen pääomavaateeseen: likviditeettilyijäämistään johtuen S-Pankki hyötyi likviditeetin katoamisesta markkinoilta vuonna 2008.

S-Pankin vähimmäisvakavaraisuustavoite on toiminnan alkuvaiheessa 10 %. Vakavarai-

suussuhteen laskentakaava on esitetty sivulla 11. Pankki seuraa taserakenteensa kehittymistä ja ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin, mikäli sen vakavaraisuus uhkaa pienentyä alle pankin itselleen asettaman vähimmäisvakavaraisuus-tavoitteen. Toiminnan alkuvaiheessa tavoitteen täytyminen varmistetaan painottamalla tasetta riskittömämpiin vastapuoliin. Toissijaisesti hallitus esittää yhtiökokoukselle tilanteeseen sopivia omien varojen lisäämistöimenpiteitä.

Pankin vakavaraisuussuhteeksi muodostui tilikauden 2008 (2007) päätteeksi 12,7 % (9,2 %). Pankin omat varat olivat yhteensä 63,0 miljoonaa euroa (34,6), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 39,8 miljoonaa euroa (30,3). Merkittävimmin pankin omia varoja sitoi luottoriskin vakavaraisuusvaatimus ja siihen kuuluvat erät "Saamiset luottolaitok-silta ja sijoituspalveluyrityksiltä" sekä "Saami-set yrityksiltä" ■

Omat varat (milj. €)	12/2008	12/2007
Ensisijaiset omat varat ilman vähennyseriä	65,4	51,5
Osakepääoma	16,8	16,8
Ylikurssirahasto	21,2	21,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	41,6	21,6
Vapaaehtoiset varaukset	2,1	2,1
Voittovarot		
Edellisten tilikausien voitot/tappiot	-10,2	-4,9
Tilikauden voitto/tappio	-6,1	-5,3
Vähennyserät		
Aineettomat hyödykkeet	14,6	16,8
Ensisijaiset omat varat yhteensä	50,7	34,8
Toissijaiset omat varat	12,3	-0,2
Käyvän arvon rahasto	-7,7	-0,2
Debentuurit	20,0	0,0
Omat varat yhteensä	63,0	34,6
Vakavaraisuussuhde	12,7 %	9,2 %
Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde	10,2 %	9,2 %

Omien varojen vähimmäismäärä (milj. €)	12/2008		12/2007	
Luottoriskin vähimmäisvakavaraisuusvaatimus	Vastuuarvo	Omat varat	Vastuuarvo	Omat varat
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	161,6	0,0	1,8	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä*	1 703,9	26,5	1 006,1	16,2
Saamiset yrityksiltä	96,4	7,5	161,0	12,5
Vähittäisaamiset	45,3	2,7	20,3	1,2
Erääntyneet saamiset	4,1	0,5	0,7	0,1
Katetut joukkolainat	23,0	0,2	0,0	0,0
Sijoitusrahastosijoitukset	4,2	0,1	0,0	0,0
Muut erät	13,1	0,2	3,1	0,2
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	251,0	1,1	125,7	0,0
Yhteensä	2 302,5	38,8	1 318,7	30,2
Luottoriskin vähimmäisvakavaraisuus-vaatimus yhteensä		38,8		30,2
Markkinariskin vähimmäisvakavaraisuus-vaatimus		Ei ilm.		Ei ilm.
Operatiivisten riskien vähimmäis-vakavaraisuusvaatimus		1,0		0,1
Omien varojen vähimmäismäärä yhteensä		39,8		30,3

* Vastuuarvossa on huomioitu johdannaisten osalta vastapuoliriskin vastuuarvo.

Hallinto

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.3.2008. Yhtiökokous vahvisti edellisvuoden tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Kokouksessa päätettiin olla jakamatta osinkoa. Hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin kuusi ja nimettiin jäsenet. Tilintarkastajaksi valittiin Tomi Englund, KHT, Helsinki ja varatilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy.

HALLITUS

Yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten määrän ja nimeää hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksella on vahvistettu työjärjestys, jonka mukaisesti hallitus vastaa pankin strategisesta kehittämisestä, sen liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta sekä päättää yhtiön keskeisistä toimintaperiaatteista ja yleisistä arvoista sovellettavien lainsäädännösten ja määräysten mukaisesti. Hallituksen tulee johtaa pankkia ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallitus kokoontuu vähintään kahdeksan kertaa vuodessa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa S-Pankki Oy:n hallituksen jäseniksi tulivat valituiksi hallintojohtaja Jari Annala, toimitusjohtaja Taavi Heikkilä, toimitusjohtaja Matti Niemi, toimitusjohtaja Folke Lindström, toimitusjohtaja Esko Hakala sekä rahoitusjohtaja Juha Ahola. Hallitus valitsi puheenjohtajakseen Jari Annalan ja varapuheenjohtajaksi Taavi Heikkilän.

Hallitus kokoontui tilikauden aikana 16 kertaa (16) ja jäsenten osallistumisaste oli keskimäärin 93,8 % (92,9 %). Hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan nimittää pankin hallitus. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten, sovellettavien lainsäädännösten ja määräysten, yhtiöjärjestyksen sekä toimitusjohtajan työjärjestyksen mukaisesti. Toimitusjohtaja toimii hallituksen nimeämän

johtoryhmän puheenjohtajana, mikä on toimitusjohtajan päätösvalan käyttöä avustava elin. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimitusjohtajan sijainen.

S-Pankki Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 22.6.2006 alkaen Pekka Ylihurula. Toimitusjohtajan sijaisena toiminut Erkko Koskela erosi pankin palveluksesta toukokuussa. Hänen tilalleen tähän tehtävään valittiin pankin päälakimies Veli-Matti Parmala ■

Henkilöstö

S-Pankin henkilöstön lukumäärä jatkoi kasvua tilikauden ajan ja vuoden lopussa pankissa työskenteli 88 henkilöä. Kasvua edellisvuodesta oli 32 henkilöä. Maksetut palkat ja palkkiot kasvoivat edellisvuodesta 18,4 % ollen 4,1 miljoonaa euroa (3,4).

S-Pankin henkilöstölle ja asiamiehille järjestettiin vuoden 2008 aikana koulutuksia hallituksen hyväksymän koulutussuunnitelman mukaisesti. Asiamiesten koulutus painottui pankkitoiminnan edellyttämän palvelulaadun ja osaamisen varmistamiseen. Vuoden 2008 lopussa toteutettujen tutkimusten perusteella sekä asiamiesverkoston että pankin asiakaspalvelun osaaminen ja palvelulaatu oli hyvällä tasolla ■

S-Asiakaspalvelu Oy

S-Asiakaspalvelu Oy on S-Pankin kokonaan omistama tytäryhtiö. S-Asiakaspalvelu on perustettu 8.8.2007 ja se tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä sekä muita luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluja luottolaitostoinnasta annetun lain (9.2.2007/121) mukaisena palveluyrityksenä.

Tilikauden aikana S-Asiakaspalvelun liikevaihto oli 5,8 miljoonaa euroa (1,4), josta konsernin sisäisen liikevaihdon osuus oli 4,5 miljoonaa euroa (1,4). Muu liikevaihto koostui osuuskaupoille tarjottavista asiakasomistajapuhelintalouksista. Kulut liittyivät pääasiassa henkilöstöön, henkilömäärä oli vuoden lopussa 91 (63). S-Asiakaspalvelun operatiivinen tulos oli 0,0 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja taseen vähäisyydestä johtuen S-Pankki ei yhdistele S-Asiakaspalvelua tilin-

päätökseensä. S-Pankki Oy sekä S-Asiakaspalvelu Oy yhdistellään SOK-Yhtymä-nimiseen konserniin ■

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pankin taloudellisissa ja toiminnallisissa tilanteissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen ■

Näkymät vuodelle 2009

Pankkitoiminnan tuloksen ennakoidaan olevan tilikaudella 2009 vuotta 2008 parempi, mutta jatkuvan edelleen tappiollisena. Aleneva korkotaso asettaa haasteen perinteiselle talletuspankkitoiminnalle. Lisäksi pankkitoiminnan alkuvuosien tulosta painavat etenkin mittavista investoinneista johtuvat poistot. Toimintaa tehostetaan jatkamalla prosessien kehittämistyötä. Henkilökunnan määrän ei ennakoida juurikaan kasvavan tilikauden aikana.

Eurooppalaisissa pankeissa jatkuu vuoden 2009 aikana siirtymäkausi kohti tilisiirtojen osalta yhtenäistä euromaksualue (SEPA). S-Pankin verkkopankissa otetaan kevään 2009 aikana käyttöön SEPA-standardin mukainen maksutapa myös kotimaisissa maksuissa. Lisäksi vuoden 2009 aikana Itellan sähköinen asiointipalvelu NetPosti liitetään kiinteäksi osaksi verkkopankkia. Uudistuksen myötä S-Pankin asiakkaat voivat vastaanottaa verkkopankkiin virallisia sähköisiä asiakirjoja.

Perustamisvaiheen suunnitelmien mukaisesti vuoden 2009 aikana tullaan linjaamaan osuuskauppojen mukaantulo S-Pankin omistajiksi ■

Hallituksen esitys tilikauden tulosta koskeviksi toimenpiteiksi

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 6 137 308,10 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto/tappiutille ja että osinkoa ei jaeta ■

Tunnuslukujen laskentakaavat

Nettokorkotuotot:

Korkotuotot – korkokulut

Nettopalkkiotuotot:

Palkkiotuotot – palkkiokulut

Muut tuotot:

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
+ myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Muut kulut:

Liiketoiminnan muut kulut + arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista

Kulu/tuotto-suhde:

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
+ liiketoiminnan muut kulut (ei sis. arvonalentumistappioita)

Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
+ arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
+ myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos
+ sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot
+ osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Liikevoitto/-tappio – tuloverot

x 100

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Liikevoitto/-tappio – tuloverot

x 100

Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ja vähemmistön osuus
+ tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä

x 100

Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä

x 8 %

Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde, %

Ensisijaiset omat varat yhteensä

x 8 %

Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Tase

1 000 €

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2007
Käteiset varat	28 470	1 696
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset		
Muut	1 145 364	178 924
Saamiset luottolaitoksilta	135 360	197 433
Vaadittaessa maksettavat	2 360	197 433
Muut	133 000	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	99 821	42 272
Vaadittaessa maksettavat	2 259	42 272
Muut	97 562	
Saamistodistukset		
Muut	620 743	769 566
Osakkeet ja osuudet	4 204	0
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3	3
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	50	50
Johdannaissopimukset	2 256	
Aineettomat hyödykkeet	14 648	16 769
Muut varat	424	665
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	14 783	2 386
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 066 127	1 209 765

VASTATTAVAA	31.12.2008	31.12.2007
VIERAS PÄÄOMA		
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	1 957 826	1 144 791
Talletukset	1 944 667	1 134 885
Vaadittaessa maksettavat	1 268 427	826 874
Muut	676 241	308 011
Muut velat	13 158	9 906
Vaadittaessa maksettavat	12 259	9 433
Muut	899	473
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	815	
Muut velat		
Muut velat	16 652	7 750
Siirtovelat ja saadut ennakot	12 395	5 143
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		
Pääomalainat	20 000	
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 007 688	1 157 684
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	2 872	2 844
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	2 872	2 844
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	16 770	16 770
Ylikurssirahasto	21 180	21 180
Muut sidotut rahastot		
Käyvän arvon rahasto		
Käypään arvoon arvostamisesta	-7 693	-160
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	41 618	21 618
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-10 170	-4 879
Tilikauden voitto (tappio)	-6 137	-5 291
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	55 567	49 237
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 066 127	1 209 765
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan hyväksi annetut sitoumukset		
Peruuttamattomat	27 895	
Muut	223 085	125 657

Tuloslaskelma

1 000 €

	31.12.2008	31.12.2007
Korkotuotot	76 652	12 283
Korkokulut	-51 093	-7 690
KORKOKATE	25 561	4 593
Palkkiotuotot	3 924	1 409
Palkkiokulut	-853	-42
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot		
Arvopaperikaupan nettotuotot	1 511	
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	-483	21
Liiketoiminnan muut tuotot	1 032	6 650
Hallintokulut	-29 243	-14 164
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4 055	-3 425
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-771	-610
Muut henkilösivukulut	-192	-186
Muut hallintokulut	-24 224	-9 944
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-3 557	-611
Liiketoiminnan muut kulut	-1 831	-476
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-2 172	-240
LIIEVOITTO (-TAPPIO)	-6 110	-2 859
Tilinpäätössiirot	-28	-2 432
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-6 137	-5 291

Rahoituslaskelma

1 000 €

	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2007
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT		
Korko- ja palkkiotuotot	64 536	5 258
Korko- ja palkkiokulut	-45 927	-4 164
Luottotappioiksi kirjatusta lainoista saadut suoritukset	94	40
Muut tuotot	620	886
Tavaroiden ja palveluiden toimittajille ja henkilöstölle suoritettut maksut	-31 076	-14 424
	-11 753	-12 403
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+):		
Lyhytaikaiset varat	-4 009	-13 172
Luottokortti- ja limiittisaamisten nettolisäys	-59 999	-25 689
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-):		
Talletukset asiakkailta	809 782	1 134 885
Lyhytaikaiset velat	13 388	16 893
Liiketoiminnasta kertyneet nettovarot ennen tuloveroja	747 409	1 100 513
Tuloverot	0	0
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	747 409	1 100 513
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT		
S-Asiakaspalvelu Oy:n osakkeiden hankinta	0	-50
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-1 436	-8 018
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	-1 436	-8 068
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT		
Oman pääoman lisäys	20 000	27 013
Debentuurilaina-ehtoisen lainan liikkeeseenlasku	20 000	0
Rahoituksesta kertyneet nettorahavarat	40 000	27 013
Rahavarojen nettolisäys	785 973	1 119 459
Rahavarat tilikauden alussa	1 141 402	19 886
Rahavarat tilikauden lopussa	1 927 375	1 141 402
S-Etuluotto Oy:n rahavarat sulautumishetkellä		2 057

Liitetiedot

Yhtiö

S-Pankki Oy on talletuspankki, joka harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (9.2.2007/121) mukaista luottolaitostoimintaa tarjoten asiakkailleen säästämisen, maksamisen sekä hankintojen rahoittamiseen liittyviä palveluja.

S-Pankin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki. Pankilla ei ole muita konttoreita. Asiamiessopimuksiin perustuen asiakaspalvelua hoidetaan myös asiamiehinä toimivien S-ryhmän osuuskauppojen toimesta näiden toimipaikoissa.

Hallitus on 9.2.2009 hyväksynyt tilinpäätöksen ajalta 1.1.–31.12.2008.

Laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja soveltuvin osin luottolaitostoiminnasta annettujen lainsäädännösten ja valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen mukaisesti sekä Rahoitustarkastuksen 1.12.2005 voimaan tulneiden tuloslaskelmaa, tasetta ja liitetietoja koskevien, 18.11.2008 päivitettyjen määräysten mukaisesti. Tilinpäätöksen laatimisessa on otettu huomioon soveltuvin osin myös kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeet.

Tilinpäätös on laadittu ottaen huomioon Rahoitustarkastuksen määräykset vakavaraisuustietojen julkistamisesta markkinoille.

KONSERNIIN YHDISTELEMINE

S-Asiakaspalvelu Oy on S-Pankin kokonaan omistama tytäryhtiö. S-Asiakaspalvelu on perustettu 8.8.2007 ja se tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä sekä muita luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluja luottolaitostoiminnasta annetun lain (9.2.2007/121) mukaisena palveluyrityksenä. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

S-Asiakaspalvelu Oy:n tilikausi on 1.1.–31.12.

Toiminnan ja taseen vähäisyydestä johtuen S-Pankki ei yhdistele S-Asiakaspalvelua tilin-

päätökseensä. S-Pankki on hakenut ja saanut tähän luvan myös Rahoitustarkastukselta.

S-Pankki Oy sekä S-Asiakaspalvelu Oy yhdistellään SOK-Yhtymä-nimiseen konserniin.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Tilinpäätös esitetään euroina. S-Pankilla ei ole ulkomaan rahan määräisiä eriä.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

S-Pankki Oy:ssä sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä selvityspäivän mukaista käytäntöä. Kun rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä merkitään ensimmäistä kertaa kirjanpitoon, käytetään käypää arvoa, joka sisältää transaktiomenot.

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkupe-
räisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon
tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin
tai -velkoihin, eräpäivään asti pidettäviin
sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin,
lainoihin ja muihin saamisiin sekä muihin
rahoitusvelkoihin. Rahoitusvarat ja -velat
arvostetaan niiden luokittelun mukaisesti
käypään arvoon tai jaksotettuun hankintame-
noon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä. Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai koronvaihtosopimusten käypä arvo määritellään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Joukkovelkakirjalainat ja sijoitusrahasto-osuudet arvostetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käyttäen keskikursseja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen ajan kuluessa ansaintatarkoituksessa sekä johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta

suojauslaskentaa. Johdannaissopimuksia tehdään pääasiassa suojaustarkoituksessa, mutta niihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan, ja tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan käypään arvoon merkittävien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöshetken arvon ja edellisen tilinpäätöksen kirjanpitoarvon erotus. Jos käypään arvoon merkittävä rahoitusinstrumentti on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään rahoitusinstrumentin tilinpäätöshetken arvon ja hankintamenon erotus.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset ja muut johdannaissvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrättyä päivänä ja jotka pidetään eräpäivään saakka. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Mahdollinen arvonalennus kirjataan tulosvaikutteisesti ja koron kerryttämistä jatketaan alennetulle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Lainoihin ja muihin saamisiin kirjataan sellaiset toimivilla rahoitusmarkkinoilla noteeraamattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja jotka eivät kuulu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin tai myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Lainojen ja muiden saamisten transaktiomenot sisällytetään efektiivisen koron menetelmällä laskettavaan jaksotettuun hankintamenuon ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti saamisen juoksuajalle. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Muihin rahoitusvelkoihin kuuluva erä merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suuruisena silloin, kun sen käypä arvo on nimellisarvo. Jos velan pääomana saatu määrä eroaa velan nimellisarvosta, merkitään velka siihen määrään, joka siitä on saatu. Velan nimellisarvon ja hankintamenon erotuksesta tilikauden kuлуksi tai tuotoksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään velan hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Nimellisarvon ja hankintamenon erotus tai velkaan liittyvä palkkio- tai sellainen meno, joka on osa velkaan liittyvää korkomenoa, jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä kuluna velan juoksuajalle. Muut rahoitusvelat arvostetaan tilinpäätöshetkenä jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joita ei luokitella käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin tai lainoihin ja muihin saamiisiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten käypä arvo määritellään niiden markkina-arvojen perusteella. Julkisesti noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan käyttämällä apuna markkinoilla yleisesti hyväksytyt arvostusmenetelmät. Mikäli näinkään menetellen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, käytetään hankintamenua. Käyvän arvon muutos kirjataan suoraan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Kun rahoitusinstrumentti myydään, kirjataan omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä kertyneiden korkojen sekä myyntivoiton tai -tappion kanssa tulokseen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on

alentunut. Objektiivisena näyttönä pidetään esimerkiksi asiakkaan maksujen viivästymistä, maksukyvyttömyys- tai konkurssitilaan joutumista, yrityssaneeraus- tai velkajärjestelyä sekä luottoriskiluokituksessa tapahtuvaa merkittävää muutosta. Jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä, kirjataan arvonalentumistappio.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavien rahoitusvarojen arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon mahdollisen vakuuden käypä arvo. Diskonttaus korkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan ja koron kerryttämistä jatketaan alennetulle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja muutoksen voidaan katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan.

Jaksotetun hankintamenon laskemisessa tulee efektiivisen koron menetelmään siirtyä viimeistään vuoden 2009 tilinpäätöksessä. Meneillään olevana siirtymäaikana S-Pankki ei käytä diskonttausmenetelmää lainkaan. Arvonalentumisia S-Pankki tältä osin arvioi ryhmäkohtaisesti perustuen muihin edellä mainittuihin arvon alentumisen arvioinnin kriteereihin.

Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen tai osakkeen arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, omaan pääomaan kertynyt tappio poistetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappioksi. Julkisesti noteeraamattoman osakkeen arvonalentumistappio määritetään kirjanpitoarvon ja vastaavanlaisen erän tarkasteluhetken markkinatuotolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Jos myytävissä olevaksi luokitellun saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan

objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos osakkeen käypä arvo myöhemmin nousee, arvonnousu kirjataan omaan pääomaan.

KYTKETTY JOHDANNAINEN

Kytetty johdannainen on osa hybridi-instrumenttia, joka sisältää myös johdannaisvaroihin kuulumattoman pääsopimuksen. Tästä johtuen osa yhdistetyn instrumentin rahavirroista vaihtelee samankaltaisella tavalla kuin itsenäisen johdannaisen rahavirrat. Kytetty johdannainen on erotettava pääsopimuksesta ja käsiteltävä kirjanpidossa johdannaisena, mikäli Rahoitustarkastuksen standardeissa erottamiselle asetetut vaatimukset täyttyvät. Tällaisena vaatimuksena esitetään muun muassa se, että kyttetyn johdannaisen ja pääsopimuksen taloudelliset ominaispiirteet ja riskit eivät liity läheisesti toisiinsa.

S-Pankki on tilikaudella hankkinut omistukseensa heikomman etuoikeusaseman omaavia debentuurilainoja, jotka ovat luettavissa edellä mainituiksi hybridi-instrumenteiksi sopimuksiin sisältyvien, ennen eräpäivää tapahtuvaan velan takaisinmaksuun oikeuttavien optioiden vuoksi. Lisäksi S-Pankki on itse laskenut liikkeeseen kaksi samankaltaiset ehdot sisältävää debentuuriehtoista lainaa.

S-Pankki ei erottele kyttettyjä johdannaisia pääsopimuksista edellä mainittujen debentuurien tapauksissa. Taloudellisten ominaispiirteiden ja riskien katsotaan liittyvän läheisesti pääsopimuksiin, koska optioiden toteuttamishinnat vastaavat kaikkina toteuttamisajankohtina velkasopimusten jaksotettua hankintamenua.

TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korot rahoitusvaroista ja -veloista jaksotetaan korkotuotoiksi ja -kuluiksi niille tilikausille, joille ne ajan kulumisen perusteella kohdistuvat.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut syntyvät asiakkaille tarjotuista palveluista ja palveluiden tuottamiseen tarvituista resursseista. Palkkiotuotot ja -kulut tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu tai vastaanotettu. Useammalle vuodelle jakautuvien palveluiden tuotot ja kulut kohdistetaan asianomaisille vuosille.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet muodostuvat ATK-ohjelmien lisenssimaksuista sekä liittymismaksuista. ATK-ohjelmiin on aktivoitu myös kustannukset, jotka ovat syntyneet lisensseihin tehdyistä S-Pankkiin kohdistuneista muutostöistä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ne poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

ATK-ohjelmien lisenssimaksut	5 vuotta
Liittymismaksut	5 vuotta

TULOVEROT

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tulon perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Verot lasketaan tilinpäätöshetkellä voimassaolevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla.

S-pankki Oy:n tuloslaskelmassa ja taseessa ei esitetä laskennallista verovelkaa tai -saamista. Olennaiset laskennalliset verovelat tai -saamiset esitetään liitetiedoissa verojen erittelyn yhteydessä.

Riskienhallinta

Riski on oleellinen osa liiketoimintaa. Riskienhallinnan tehtävänä on tukea liiketoimintavoittojen saavuttamista varmistamalla, että riskit tunnistetaan ja niiden vaikutukset analysoidaan sekä valvomalla, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn.

S-Pankilla on hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka, joka määrittelee

riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet sekä riskienhallinnan roolit, vastuut ja riskienhallintaorganisaation. Lisäksi politiikassa määritellään S-Pankin keskeiset riskilajit sekä niiden hallinta, limitointi ja raportointi. Poliittikan mukaisesti riskejä mitataan ja raportoidaan tavalla, joka antaa päätöksentekijöille riittävää ja relevanttia tietoa toiminnan riskeistä ja näiden hallinnasta.

Riskienhallinnan organisointi

Ylintä päätöksentekovaltaa käyttää S-Pankin hallitus. Riskienhallintapolitiikan mukaan hallitus vahvistaa riskienhallinnan periaatteet ja toimintaohjeet. Hallitus päättää myös riskistrategioista sekä siitä, miten riskienhallinta ja sisäinen tarkastus on organisoitu S-Pankissa. Lisäksi hallitus vahvistaa riskilimiittit sekä päättää pankin riskinottohalukkuudesta ja riskinkantokyvystä, kuten myös tarvittavasta riskipääoman määrästä.

Hallitus on asettanut luotto- ja riskienhallintakomitean valvomaan riskejä. Komitean päätehtävänä on ylläpitää ja kehittää riskienhallintaa S-Pankissa. Lisäksi komitea vastaa riskipääoman ja limiittien allokoinnista eri riskilajeille hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Riskienhallintapolitiikan mukaan toimiva johto vastaa siitä, että S-Pankin operatiivisessa toiminnassa huomioidaan politiikan mukaiset riskienhallinnan periaatteet ja menetelmät. Toimitusjohtaja huolehtii organisaatorakenteen vastuiden ja valtuuksien asianmukaisesta ja selvästä määrittelystä. Kunkin liiketoimintayksikön johtaja vastaa siitä, että liiketoimintaa toteutetaan S-Pankin ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti. Lisäksi he vastaavat oman liiketoiminta-alueensa riskeistä annettujen limiittien puitteissa.

S-Pankin riskienvalvontatoiminto on liiketoiminnasta riippumaton yksikkö. Riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen tehtävien mukaan se ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnanperiaatteita sekä laatii menetelmiä riskien mittaamiseen, arviointiin ja raportointiin luotto- ja riskienhallintakomitealle sekä hallitukselle. Riskienvalvontatoiminto valvoo lisäksi riskienhallinnan periaatteiden ja limiittien noudattamista sekä tuottaa

riskiraportointia toimivalle johdolle, luotto- ja riskienhallintakomitealle, hallitukselle sekä viranomaisille. Toiminto tukee myös liiketoimintoja uusien riskien tunnistamisessa.

Sisäinen tarkastus toimii hallituksen ja toimitusjohtajan apuna pankin toiminnan valvonnassa ja varmistamisessa suorittamalla pankin toimintoihin kohdistuvia tarkastuksia.

Riskikäsitteet

S-Pankin riskienhallinnassa riskit jaetaan ja määritellään kolmeen pääryhmään seuraavasti: strategiset ja liiketoimintariskit, rahoitusriskit sekä operatiiviset riskit.

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan strategian valinnasta ja sen toteuttamisesta johtuvaa vaihtelua toteutuneeseen tulokseen suhteessa tavoiteltuun tulokseen. Liiketoimintariski puolestaan määritellään tulonmuodostukseen liittyväksi epävarmuudeksi, joka aiheutuu liiketoimintaympäristön muutoksista, kuten markkina- ja kilpailutilanteista, suhdannevaihteluista, asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä teknologian kehityksestä.

Rahoitusriskit jakaantuvat markkina- ja luottoriskeihin sekä rahoitustaseen riskeihin. Markkinariskillä tarkoitetaan kaupankäyntisalkkuun liittyvää riskiä markkinahintojen muutoksissa omaan lukuun tehdyissä sijoituksissa joko tase-erissä tai taseen ulkopuolisissa rahoitusinstrumenteissa. Luottoriski on riski siitä, että lainanottaja, liikkeeseenlaskija tai muu vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia velvoitteita. Rahoitustaseen riskit johtuvat taseen rakenteen alttiudesta markkinoiden muutoksille. Rahoitustaseen riskit jaetaan kahteen riskialueeseen, likviditeettiriskeihin ja markkinahintariskeihin.

- Likviditeettiriski on riski sille, että S-Pankki ei pysty suoriutumaan velvoitteistaan.
- Rahoitustaseen markkinahintariskeilla tarkoitetaan korkorisikiä, joka on riski sille, että tasevaikutukset ovat korkokäyrän muutosten takia epäsymmetrisiä.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion toteutumisen vaaraa johtuen riittämättömistä tai puutteellisista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä, ulkoisista tekijöistä tai oikeudellisista riskeistä.

LIKETOIMINTARISKIT

Liiketoimintariskejä ja niihin sisältyviä maine- ja ulkoisen toimintaympäristön riskejä hallitaan itsearviointilla määrittelemällä riskeille todennäköisyydet ja merkittävyydet suhteessa strategiaan tavoitteisiin. Näin tunnistetuille riskeille arvioidaan taloudellinen vaikutus ja määritetään hallintatoimenpiteet. Lisäksi liiketoimintariskejä hallitaan tekemällä vuosittain liiketoimintasuunnitelmiin ja tuottolaskelmiin pohjautuvia skenaarioanalyyskejä, joissa arvioidaan liiketoimintaympäristön muutoksien vaikutusta pankin taseeseen, kannattavuuteen sekä vakavaraisuuteen.

Riskienvallontatoiminto raportoi tunnistetuista liiketoimintariskeistä ja niiden hallintatoimenpiteistä sekä skenaarioanalyysien tuloksista pankin hallitukselle sekä luotto- ja riskienhallintakomitealle. Hallitus hyväksyy hallintatoimenpiteet kyseisille riskeille.

RAHOITUSRISKIT

Luottoriskit

S-Pankissa luottoriskit syntyvät pääasiallisesti korttiliiketoiminnasta, S-ryhmän yrityksille tarjottavasta antolainustoiminnasta sekä sijoitustoiminnasta.

Luottoriskin hallinta

Luottoriskiä hallitaan luottopolitiikassa ja riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen luotonmyönnön periaatteiden ja limiittien puitteissa. Luotonannosta S-Pankissa vastaa hallituksen nimittämä luotto- ja riskienhallintakomitea. Riskienvallontatoiminto valvoo luottopolitiikan ja riskienhallintapolitiikan toteutumista sekä luottoriskipositioita ja raportoi luottoriskeistä hallitukselle, luotto- ja riskienhallintakomitealle sekä johdolle.

S-Pankin pääasiallisena kohderyhmänä ovat osuuskauppojen asiakasomistajat. Antolainustoiminnan luotonmyönnössä kiinnitetään erityistä huomiota luotonhakijan takaisinmaksukykyyn. Yksityisasiakkaiden kohdalla luottokelpoisuutta arvioitaessa S-Pankki suorittaa asiakkaiden jakoa eri ominaisuuksien mukaan riskiluokkiin pisteytysjärjestelmää apuna käyttäen. Yrityisasiakkaiden kohdalla tehdään vastaava luottokelpoisuusarviointi

muun muassa tilinpäätöstietojen sekä kauppa- ja luottorekisteritietojen ja tarvittaessa luottoluokitusyhtiön antaman luottoluokituksen perusteella.

Sijoitustoiminnassa S-Pankin vastapuolina on tunnettuja, hyvämaineisia ja vakavaraisia pankkeja, pankkiiriliikkeitä, yrityksiä tai muita rahoitusmarkkinoilla ammattimaisesti toimivia instituutioita. Vastapuolina on myös S-ryhmään kuuluvia yrityksiä ja muita S-Pankin hallituksen hyväksymiä vastapuolia, joille on tehty erillinen limiittipäätös. Sijoitusten vastapuoliriskien keskittymien syntymistä on rajoitettu vastapuolilimiiteillä. Vastapuolilimiittien määrittelyssä arvioidaan mahdollisten vastapuolten luottoriskiä perustuen pääasiassa luottoluokituslaitosten luottoluokitustietoihin. Sijoitustoiminta on tilikaudella ollut korostetun varovaista ja varoja on sijoitettu mahdollisimman turvalisiin, hyvän luottoluokituksen omaaviin ja likvideihin kohteisiin.

Päivittäisestä luoton seurannasta vastaa pankin luotonvalvonta. Mikäli asiakas ei pysty suoriutumaan velvoitteistaan sovitun aikataulun mukaisesti, aloittaa luotonvalvonta muistutus- ja perintätöimenpiteet.

Tilinpäätöshetkellä erääntyneet saamiset muodostavat S-Pankissa merkittävimmän näytön arvonalentumisen arvioinnille. Arvonalentumistappiota kirjataan se määrä, joka vastaa parasta arviota, kun on otettu huomioon kaikki asiaankuuluva informaatio tilinpäätöshetkellä vallinneesta tilanteesta. Mikäli arvonalentumistappion määrä objektiivisesti arvioituna pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, peruutetaan kirjattua arvonalentumistappiota kyseisellä summalla.

Tilinpäätöksessä S-Pankki arvioi arvonalentumisiaan ainoastaan tuotekohtaisesti, koska pankin nykytuotteilla yksittäinen saaminen ei ole yksinään merkittävä. Yhteensä pankki kirjasi tilinpäätöksessä 2,1 miljoonaa euroa (0,2) arvonalentumistappioita luotonmyönnöstä. Kaikki arvonalentumistappiot olivat ryhmäkohtaisia.

Sijoitustoiminnan osalta S-Pankki ei kirjannut arvonalentumisia. Vaikka sijoitusten arvostukset ovatkin heikentyneet, S-Pankki

arvioi, että sijoitusten erääntyessä niistä saada sopimuksen mukainen korko ja pääoma täysimääräisesti. Arvonalentumiset esitetään tilinpäätöksessä kohdassa Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista.

Vakavaraisuuslaskenta

S-Pankki käyttää luottoriskin vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa standardimenetelmää. Standardimenetelmän mukaan vakavaraisuusvaatimuksen alaisille vastuuerille määritetään aluksi vastuuarvo. Tämän jälkeen vastuuarvot kerrotaan riskipainoilla ja edelleen vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksella, jolloin saadaan luottoriskin kattamiseen vaadittavien omien varojen määrä.

S-Pankki käyttää vakavaraisuuslaskennassa käytettävien riskipainojen määrittämisessä Rahoitustarkastuksen hyväksymiä luottoluokituslaitoksia. Vastapuolesta ilmoitetaan ensisijaisesti Standard & Poorsin luottoluokitustieto. Jos sitä ei ole saatavilla, käytetään Moody's Investors Servicen tai sen puuttuessa Fitch Ratingsin luottoluokitusta.

Edellä mainittujen luottoluokituslaitosten luokituksia käytetään riskipainojen määrittämisessä valtioille ja keskuspankeille, luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille sekä yrityksille. Jos kuitenkin kyseessä olevan vastuun erä kuuluu erityiseen liikkeeseenlaskuohjelmaan tai -järjestelyyn, jolle on käytettävissä oma luottoluokituksensa, käytetään tätä luottoluokitusta riskipainon määrittämisessä. Tällaiset erät käydään läpi ostettaessa rahoitusinstrumenttia sekä tarvittaessa myöhemmin, jos ilmenee viitteitä luottoluokituksen muutoksista.

Osana luottoriskin standardimenetelmää on vastapuoliriskin vakavaraisuuslaskenta. Vastapuoliriskistä johtuva vakavaraisuusvaatimus lasketaan johdannaissopimuksille, kaupankäyntivarastoon sisällytetyille luottojohdannaissopimuksille, pitkän selvitysajan transaktioille sekä arvopaperivakuudelliseen rahoitustoimintaan liittyville transaktioille. Päättyneellä tilikaudella S-Pankilla on ollut johdannaissopimuksia, joiden vastuuarvo tilikauden päättyessä oli 2,3 miljoonaa euroa.

Luottoriskin vakavaraisuusvaatimusta

standardimenetelmällä laskettaessa voidaan käyttää luottoriskin vähentämistekniikoita, kuten reaalivaluuttoja, takauksia, luottojohdannaisia sekä nettoutussopimuksia. Päättäneellä tilikaudella pankin luottoriskin vakavaraisuusvaatimusta on pienentänyt valtioiden pankkien varainhankinnalle antamien takausten hyödyntäminen.

S-Pankin riskiasema 2008

S-Pankin vastuiden enimmäismäärä oli tilikauden päättyessä 2 302,5 miljoonaa euroa (1 318,7) taseen ulkopuoliset sitoumukset mukaan lukien. Toiminnan luonteesta johtuen selvästi merkittävimmän erän muodostivat

saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä, jotka olivat yhteensä 1 703,9 miljoonaa euroa (1 006,1). Saamiset yrityksiltä olivat yhteensä 96,4 miljoonaa euroa (161,0) ja vähittäissaamiset kotitalouksilta yhteensä 45,3 miljoonaa euroa (20,3). Erääntyneet saamiset muodostivat 1,8 (0,7) miljoonan euron erän. Järjestämättömiä saamia oli 4,1 miljoonaa euroa (0,3).

Riskipainoittain tarkasteltuna S-Pankin vastuut kohdistuivat ennen kaikkea 20 %:n luottoluokkaan, johon pankki kirjasi lähinnä saamia muilta luottolaitoksilta. Riskipainoltaan 100 %:n luokkaan pankki kirjasi pääasiassa saamia yrityksiltä, kun taas alin

luokka muodostui keskuspankkisaamisista, valtioiden takaamista luottolaitosten joukko-velkakirjoista ja taseen ulkopuolisista eristä. Vähittäissaamiset muodostivat 75 %:n erän ja luottoluokituksen omaavat saamistodistukset 50 %:n erän. Erääntyneet saamiset kirjattiin 150 % erään.

Vastuut (milj. €)

	Vastuiden kokonaismäärä		Vastuiden keskimääräinen arvo tilikaudella	
	2008	2007	2008	2007
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	161,6	1,8	81,7	0,9
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	1 703,8	1 006,1	1 355,0	513,0
Saamiset yrityksiltä	96,4	161,0	128,7	80,5
Vähittäissaamiset	45,3	20,3	32,8	10,2
Erääntyneet saamiset	4,1	0,7	2,4	0,4
Katetut joukkolainat	23,0	0,0	11,5	0,0
Sijoitusrahastosijoitukset	4,2	0,0	2,1	0,0
Muut erät	13,1	3,1	8,1	1,7
Taseen ulkopuoliset erät	251,0	125,7	188,3	62,9
Yhteensä	2 302,5	1 318,7	1 810,6	669,6

Vastuiden maturiteettijakauma (milj. €) 2008

	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v.	5–10 v.	Yhteensä
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	161,6	0,0	0,0	0,0	161,6
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	285,6	498,1	920,0	0,0	1 703,8
Saamiset yrityksiltä	66,4	21,0	9,0	0,0	96,4
Vähittäissaamiset	5,6	27,3	12,3	0,0	45,3
Erääntyneet saamiset	4,1	0,0	0,0	0,0	4,1
Katetut joukkolainat	0,0	2,0	21,0	0,0	23,0
Sijoitusrahastosijoitukset	0,0	0,0	4,2	0,0	4,2
Muut erät	7,1	6,1	0,0	0,0	13,1
Taseen ulkopuoliset erät	223,1	0,0	27,9	0,0	251,0
Yhteensä	753,5	554,5	994,5	0,0	2 302,5

Vastuiden maturiteettijakauma (milj. €) 2007

	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v.	5–10 v.	Yhteensä
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	1,8	0,0	0,0	0,0	1,8
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	431,2	496,1	78,8	0,0	1 006,1
Saamiset yrityksiltä	115,1	40,9	5,0	0,0	161,0
Vähittäisaamiset	6,5	5,2	8,5	0,1	20,3
Erääntyneet saamiset	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7
Katetut joukkolainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitusrahastosijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut erät	2,3	0,8	0,0	0,0	3,1
Taseen ulkopuoliset erät	125,7	0,0	0,0	0,0	125,7
Yhteensä	683,3	543,0	92,3	0,1	1 318,7

Erääntyneet saamiset (milj. €) 2008

	alle 30 päivää	30–90 päivää	yli 90 päivää	Joista arvoltaan alentuneet	Yhteensä
Tase-erä					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1,2	0,6	4,1	2,1	3,8

Erääntyneet saamiset (milj. €) 2007

	alle 30 päivää	30–90 päivää	yli 90 päivää	Joista arvoltaan alentuneet	Yhteensä
Tase-erä					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	0,3	0,4	0,3	0,2	0,8

Saamiset luottoluokittain (milj. €)

Luottoluokka	Vastuuarvo	
	2008	2007
0 %	460,7	127,5
10 %	23,5	0,0
20 %	1 637,5	1 005,1
50 %	5,1	9,9
75 %	45,3	20,3
100 %	126,4	155,9
150 %	4,1	0,0
Yhteensä	2 302,5	1 318,7

Maantieteellisesti katsottuna Suomi oli tärkein yksittäinen maa, johon vastuut kohdistuivat. Suomen lisäksi vastuut kohdistuivat lähinnä muihin Pohjoismaihin ja EU-maihin. Vastuut on luokiteltu maantieteellisesti liik-
keeseenlaskijan kotimaan mukaan.

Sivuliikkeiden kohdalla maantieteellinen jako on määräytynyt emoyhtiön kotimaan mukaan. Vähittäisvastuiden osalta pankin asiakaskunta on maantieteellisesti hyvin hajautunutta, joten myöskään siltä osin ei synny luottoriskikeskittymiä.

Toimialaluokittain tarkasteltuna suurin osa vastuista kohdistuu rahoitustoimintaa harjoittaviin vastapuoliin. Taulukon luvuissa ovat mukana saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä, saamiset yrityksiltä sekä katetut joukkolainat.

Vastuiden jakautuminen maantieteellisesti (milj. €) 2008

	Suomi	Pohjoismaat	Muut EU-maat	Muut maat *
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	161,6	0,0	0,0	0,0
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	460,4	555,1	608,3	80,0
Saamiset yrityksiltä	91,4	5,0	0,0	0,0
Vähittäissaamiset	45,3	0,0	0,0	0,0
Erääntyneet saamiset	4,1	0,0	0,0	0,0
Katetut joukkolainat	2,0	18,5	2,5	0,0
Sijoitusrahastosijoitukset	0,0	0,0	4,2	0,0
Muut erät	3,7	3,4	5,2	0,8
Taseen ulkopuoliset erät	251,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	1 019,5	582,0	620,2	80,8

* Muut maat = Sveitsi, Kanada ja Australia

Vastuiden jakautuminen maantieteellisesti (milj. €) 2007

	Suomi	Pohjoismaat	Muut EU-maat	Muut maat *
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	1,8	0,0	0,0	0,0
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	652,2	219,3	124,6	10,0
Saamiset yrityksiltä	151,1	9,9	0,0	0,0
Vähittäissaamiset	20,3	0,0	0,0	0,0
Erääntyneet saamiset	0,7	0,0	0,0	0,0
Katetut joukkolainat	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitusrahastosijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut erät	1,4	0,6	1,0	0,1
Taseen ulkopuoliset erät	125,7	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	953,2	229,8	125,6	10,1

* Muut maat = Sveitsi

Vastuiden jakautuminen toimialoittain (milj. €)

	31.12.2008	31.12.2007
Rahoitustoiminta	1 905,8	1 017,2
Tukku- ja vähittäiskauppa	212,3	102,0
Kiinteistö-, vuokraus-, ja tutkimuspalvelut	4,4	20,6
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	5,1	24,8
Teollisuus	39,8	70,5
Kaivostoiminta ja louhinta	0,0	9,9
Rakentaminen	0,9	7,5
Muut	3,1	2,8
Ei toimialaluokkaa *	131,1	63,4
Yhteensä	2 302,5	1 318,7

* Toimialaluokkiin kuulumattomia vastuita ovat vähittäissaamiset, erääntyneet saamiset ja muut erät

Rahoitustaseen korkoriski

Rahoitustaseen riskien hallinnassa S-Pankin tavoitteena on hallita odottamattomat muutokset pankin korkokatteessa ja maksimoida oman pääoman tuotto määriteltyjen limitien puitteissa.

Vahvistetun riskienhallintapolitiikan mukaan rahoitustaseen korkoriskiä seurataan kuukausittain korkogap-analyysillä, jossa velat ja saamiset on ryhmitelty aikaperiodeihin korkosidonnaisuutensa perusteella. Parallelien korkokäyrämuutosten vaikutuksia pankin

korkoriskiasemaan seurataan säännöllisesti.

Myös korkomuutosten vaikutusta taseen erien markkina-arvoon seurataan. Sisäistä siirtohinnoittelua käytetään avuksi rahoitustaseen korkoriskin hallinnassa.

Korolliset rahoitusvarat ja -velat (milj. €) 2008

Tase-erä/ seuraava korontarkistus	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	yli 5 v.	Yhteensä
Käteiset varat	28,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,5
Saamiset luottolaitoksilta	135,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	135,4
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	68,6	24,2	2,5	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	99,8
Saamistodistukset	455,0	872,8	106,2	19,8	195,2	45,2	71,9	0,0	1 766,1
Saamiset yhteensä	687,5	897,0	108,7	24,3	195,2	45,2	71,9	0,0	2 029,8
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	-1 460,3	-141,9	-164,4	-88,6	-87,6	-9,2	-5,8	0,0	-1 957,8
Velat yhteensä	-1 460,3	-141,9	-164,4	-88,6	-87,6	-9,2	-5,8	0,0	-1 957,8
Saamiset ja velat yhteensä	-772,8	755,1	-55,7	-64,3	107,6	36,0	66,1	0,0	71,9

Korolliset rahoitusvarat ja -velat (milj. €) 2007

Tase-erä/ seuraava korontarkistus	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	yli 5 v.	Yhteensä
Käteiset varat	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Saamiset luottolaitoksilta	197,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	197,4
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11,8	20,3	2,5	3,7	4,0	0,0	0,0	0,0	42,3
Saamistodistukset	172,0	249,1	229,1	104,2	147,2	16,8	30,0	0,0	948,5
Saamiset yhteensä	382,9	269,4	231,6	107,9	151,2	16,8	30,0	0,0	1 189,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	-927,8	-59,1	-55,5	-25,9	-28,1	-39,4	-8,3	-0,6	-1 144,6
Velat yhteensä	-927,8	-59,1	-55,5	-25,9	-28,1	-39,4	-8,3	-0,6	-1 144,6
Saamiset ja velat yhteensä	-544,9	210,3	176,1	82,0	123,1	-22,6	21,7	-0,6	45,3

Johdannaisvastuiden juoksuajat (milj. €)

	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Koronvaihtosopimukset	273,4	14,0	0

Johdannaissopimukset 31.12.2008

Muussa kuin suojaustarkoituksessa tehdyt (milj. €)

	Negatiivinen nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Käypä arvo
Koronvaihtosopimukset	287,4	0,8	2,3

S-Pankki käyttää johdannaisia osana riskienhallintaa. Tilikaudella 2008 pankki solmi koronvaihtosopimuksia osana tasehallintaansa. Vastapuolina käytettiin erikseen valittuja pankkeja. S-Pankki ei sovelta suojauslaskentaa.

Likviditeettiriskit

Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankki pystyy riittävällä todennäköisyydellä suoriutumaan maksuvelvoitteistaan myös kriisitilanteissa ja että pankin toiminnan vaatima rahoitus hankitaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Likviditeettiriski jaetaan lyhyen tähtäimen maksuvalmiusriskiin ja pidemmän tähtäimen jälleenrahoitusriskiin.

Riskienhallintapolitiikan mukaan likviditeettiriskin suuruutta arvioidaan erilaisilla skenaarioilla ja likviditeettiliimit asetetaan siten, että

likviditeettitarpeet pystytään kattamaan myös häiriötilanteissa.

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskejä seurataan kuukausittain gap-analyysillä, jossa varat ja velat on ryhmitelty eri aikaperiodeihin maturiteetin mukaan. Maksuvalmiutta hallitaan likviditeettisalkulla, jonka tavoitekooksi pankin hallitus on päättänyt 100 miljoonaa euroa. Tilikauden lopussa likviditeettisalkun koko oli 333,3 miljoonaa euroa. Maksuvalmiusriskiä hallitaan myös varmistamalla, että salkuissa on riittävästi keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnan tavoite on liiketoimintatavoitteiden toteutumista vaarantavien operatiivisten riskien ja ennakoimattomien tappioiden kustannustehokas optimointi

sekä toiminnan häiriöttömyyden ja jatkuvuuden turvaaminen.

S-Pankissa on määritelty neljä keskeistä operatiivisten riskien hallinnan elementtiä, joilla pankin toiminnoissa syntyvät operatiiviset riskit tunnistetaan, analysoidaan, hallitaan sekä seurataan ja valvotaan.

- Uuden tuotteen tai palvelun hyväksymismenettelyn avulla arvioidaan uuteen tuotteeseen tai palveluun liittyvät riskit ennen käyttöönottoa.
- Operatiivisten riskien itsearvioinnilla ja seurannalla pyritään tunnistamaan ja arvioimaan keskeisiä operatiivisia riskejä, näiden toteutumisen todennäköisyyksiä ja vaikutuksia sekä määrittämään hallintakeinoja riskien pienentämiseksi, siirtämiseksi tai poistamiseksi.
- Operatiivisten riskien poikkeamaraportoin-

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma (milj. €) 2008

Tase-erä	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	yli 5 v.	Yhteensä
Käteiset varat	28,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,5
Saamiset luottolaitoksilta	135,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	135,4
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*	38,9	19,2	10,4	7,9	12,4	6,0	5,1	0,0	99,8
Saamistodistukset	117,8	193,4	172,1	57,6	275,2	697,4	245,7	7,0	1 766,1
Saamiset yhteensä	320,5	212,6	182,5	65,5	287,6	703,4	250,8	7,0	2 029,8
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle**	-1 460,3	-139,3	-167,0	-88,6	-87,6	-9,2	-5,8	0,0	-1 957,8
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	-20,0
Velat yhteensä	-1 460,3	-139,3	-167,0	-88,6	-87,6	-9,2	-5,8	-20,0	-1 957,8
Saamiset ja velat yhteensä	-1 139,8	73,3	15,4	-23,2	200,0	694,2	245,0	-13,0	71,9

* Eräntyneet ja järjestämättömät saamiset raportoitu lyhyimmässä maturiteetissa

** Avistaehtoiset talletukset raportoitu lyhyimmässä maturiteetissa

nilla kerätään tieto sattuneista poikkeamatapauksista, toteutuneista riskeistä ja "läheltä piti" -tilanteista.

- Riskien itsearvioinnin yhteydessä tunnistetaan myös operatiivisten riskien tasoa ennakoivia riski-indikaattoreita, joita toimintojen vetäjät seuraavat.

S-Pankki on ulkoistanut osan operatiivisten riskien hallinnasta SOK:n Riskienhallintayksiköön, joka valvoo erityisesti asiamiesverkostossa havaittavia operatiivisia riskejä. S-Pankin riskienvalvontatoiminto koordinoi koko operatiivisten riskien hallintaa ja raportoi riskeistä S-Pankin hallitukselle ja riskienhallintakomitealle.

S-Pankki laskee operatiivisten riskien vakavaraisuusvaatimuksen perusmenetelmän mukaan. Perusmenetelmässä vakavaraisuusvaatimus lasketaan tuottoindikaattorin avulla kolmen edellisen tilivuoden vahvistetuista tilinpäätöstiedoista.

Operatiivisista riskeistä aiheutuneet kustannukset olivat tilikaudella 2008 vähäisiä.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisten riskien hallitsemiseksi S-Pankin Lakiasiat, Compliance & Perintä -yksikkö osallistuu pankkia sitovien sopimusten ja oikeudellisten toimien valmisteluun. Vuoden

2008 aikana pankki allekirjoitti muita kuin asiakassopimuksia lähes viisikymmentä kappaletta. Pankin puolesta sopimukset valmisteltiin pankin lakimiesten toimesta. Vuoden 2008 aikana pankki ei ole ollut asianosaisena missään oikeudenkäynnissä.

Sopimukset arkistoidaan sekä sähköisessä että fyysisessä muodossa. Vakioehtoisten asiakassopimusten ehdot on ennen käyttöön ottamista tiliehtojen osalta hyväksytty ja muiden ehtojen osalta esitelty Rahoitustarkastukselle. Ehdossa on huomioitu valvovan viranomaisen esille tuomat kommentit. Ehtojen muutostarpeet käydään säännöllisesti läpi ja ehdot päivitetään vastaavasti huomioiden muutosten osalta saadut Rahoitustarkastuksen kommentit. Pankin julkistamat esitteet ja mainonta käydään läpi pankin lakimiesten toimesta ennen julkistamista. Lainsäädännön muutoksia seurataan ulkopuoliselta toimittajalta hankitun sähköisen peruspalvelun avulla sekä maksamisen ja maksujärjestelmien osalta osallistumalla Finanssialan Keskusliiton tätä koskevaan yhteistoimintaan.

Kaupankäyntivarastoon kuulumattomat

osakkeet: Sijoitukset listaamattomiin yhtiöihin

S-Pankilla on omistusosuuksia seuraavissa ei-listatuissa yhtiöissä: S-Crosskey Ab ja

S-Asiakaspalvelu Oy, joka on pankin täysin omistama tytäryhtiö. S-Crosskey Ab:n omistus on luonteeltaan strateginen.

Sijoitukset merkitään taseeseen hankintameno. Tämän jälkeen sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Koska sijoitukset ovat ei-listatuissa yhtiöissä, käypä arvo johdetaan substanssiarvosta.

Sijoitusten arvo tilinpäätöksessä oli 0,1 miljoonaa euroa (0,1) ja sijoitusten käypä arvo oli 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

S-Pankilla ei ole näistä sijoituksista realisoitumattomia voittoja tai tappioita eikä piileviä, taseeseen ja tulokseen kirjaamattomia, voittoja tai tappioita ■

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma (milj. €) 2007

Tase-erä	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	yli 5 v.	Yhteensä
Käteiset varat	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Saamiset luottolaitoksilta	197,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	197,4
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*	10,1	11,8	4,2	1,7	5,7	3,4	5,1	0,1	42,3
Saamistodistukset	131,1	203,2	234,1	104,2	192,2	45,8	37,0	1,0	948,5
Saamiset yhteensä	340,3	215,0	238,4	105,9	197,9	49,2	42,1	1,0	1 189,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle**	-927,8	-59,1	-55,5	-25,9	-28,1	-39,4	-8,3	-0,6	-1 144,8
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla									0,0
Velat yhteensä	-927,8	-59,1	-55,5	-25,9	-28,1	-39,4	-8,3	-0,6	-1 144,8
Saamiset ja velat yhteensä	-587,5	155,9	182,8	80,0	169,8	9,8	33,9	0,4	45,1

* Eräntyneet ja järjestämättömät saamiset raportoitu lyhyimmässä maturiteetissa

** Avistaehtoiset talletukset raportoitu lyhyimmässä maturiteetissa

Tase-eriä koskevat liitetiedot

1 000 €

1. Saamiset luottolaitoksilta

	31.12.2008		
	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin Vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
Keskuspankilta	28 470	0	28 470
Kotimaisilta luottolaitoksilta	2 360	133 000	135 360
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	30 831	133 000	163 831

	31.12.2007		
	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin Vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
Keskuspankilta	1 696	0	1 696
Kotimaisilta luottolaitoksilta	197 433	0	197 433
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	199 130	0	199 130

2. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	31.12.2008	31.12.2007
Yritykset ja asuntoyhteisöt	50 438	21 093
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 048	61
Julkisyhteisöt	91	77
Kotitaloudet	47 230	21 017
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	14	25
Ulkomaat	0	0
Yhteensä	99 821	42 272

Kohdistettuja luottotappiovarauksia ei ole.

Arvonalentumistappiot vuoden alussa

	205	0
Tilikaudella kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	0	0
Tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	2 112	205
Tilikaudella peruutetut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-205	0
Tilikaudella peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	0	0
Arvonalentumistappiot vuoden lopussa	2 112	205

3. Saamistodistukset

	31.12.2008	31.12.2007
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat	Muut	Muut
Eräpäivään asti pidettävät	0	0
Pankkien sijoitustodistukset	0	0
Yritystodistukset	0	0
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat	0	0
Muut saamistodistukset	0	0
Myytävissä olevat	1 766 106	948 490
Pankkien sijoitustodistukset	513 414	590 501
Yritystodistukset	27 897	134 877
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat	1 213 839	159 961
Muut saamistodistukset	10 958	63 152
Saamistodistukset yhteensä	1 766 106	948 490

- joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia

- joista huonommalla etuoikeudella olevat

1 145 364

7 682

178 924

982

4. Osakkeet ja osuudet	31.12.2008	31.12.2007
Osakkeet ja osuudet		
Myytavissä olevat	4 204	0
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	50	50
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3	3
Yhteensä	4 257	53
- joista hankintameno	4 257	53

Kaikki osakkeet ja osuudet julkisesti noteeraamattomissa yrityksissä.
Ei omistuksia luottolaitoksissa.

5. Johdannaisopimukset	31.12.2008		
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Koronvaihtosopimukset	287 400	2 256	-815

Johdannaisvastuiden nimellisarvosta 273 400 000 euroa on alle 1 vuodessa ja 14 000 000 euroa 1–5 vuodessa.

6. Aineettomat hyödykkeet	31.12.2008	31.12.2007
Aktivoidut IT-menot	11 448	13 569
Muut aineettomat hyödykkeet	3 200	3 200
Yhteensä	14 648	16 769

7. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana	31.12.2008	31.12.2007
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	105	9 077
Lisäykset	1 155	5 895
Vähennykset	0	0
Siirrot erien välillä	0	-14 867
Hankintameno 31.12.	1 260	105
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 260	105
Aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	18 274	0
Lisäykset	281	3 407
Vähennykset	0	0
Siirrot erien välillä	0	14 867
Hankintameno 31.12.	18 555	18 274
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 610	0
Tilikauden poisto	-3 557	-1 610
Kertyneet poistot 31.12.	-5 167	-1 610
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 388	16 664
Aineettomat hyödykkeet yhteensä 31.12.	14 648	16 769

8. Muut varat		
Maksujenvälityssaamiset	0	0
Muut	424	665
Yhteensä	424	665

9. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31.12.2008	31.12.2007
Korkosaamiset	14 484	2 175
Muut siirtosaamiset	300	211
Yhteensä	14 783	2 386
10. Laskennalliset verosaamiset ja -velat		
Laskennallinen verosaaminen tappioista	5 077	3 484
Vahvistetuista tappioista	3 484	605
Laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta	2 000	42
Laskennallinen verovelka poistoerosta	747	739
11. Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	8 065	2 482
Muut	8 587	5 269
Muut velat yhteensä	16 652	7 750
12. Siirtovelat ja saadut ennakot		
Korkovelat	9 803	3 784
Muut siirtovelat	2 592	1 358
Yhteensä	12 395	5 143

13. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	31.12.2008			
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko	Eräpäivä
Debentuurilaina-ehtoinen laina I/2008	15 187	15 000	Euribor 3 kk + 0,5 %	15.1.2018
Debentuurilaina-ehtoinen laina II/2008	5 009	5 000	Euribor 3 kk + 0,75 %	15.9.2018

Ehdot molemmissa lainoissa:

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa lainaa takaisin ennen niiden eräpäivää. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys voi vain vähäisessä määrin lunastaa lainaa ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Lunastaminen edellyttää, että lainat saadaan lyhyen ajan kuluessa myytyä uudelle sijoittajalle. Velkakirjan haltijalla ei ole oikeutta vaatia lainan ennaikaista takaisinmaksua. Lainalla on pankin muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus Debentuurilaina-ehtoiset lainat I/2008 ja II/2008 ovat sisällytetty kokonaisuudessaan alempiin toissijaisiin omiin varoihin S-Pankin vakavaraisuuslaskennassa.

14. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

31.12.2008						
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v.	5–10 v.	yli 10 v.	Yhteensä
Käteiset varat	28 470	0	0	0	0	28 470
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	39 804	188 954	916 605	0	0	1 145 364
Saamiset luottolaitoksilta	135 360					135 360
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 580	33 436	11 764	42	0	99 821
Saamistodistukset	171 910	415 400	33 433	0	0	620 743
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 599 547	343 251	15 028			1 957 826
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				20 000		20 000

31.12.2007						
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v.	5–10 v.	yli 10 v.	Yhteensä
Käteiset varat	1 696	0	0	0	0	1 696
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	21 204	74 929	82 791	0	0	178 924
Saamiset luottolaitoksilta	197 433	0	0	0	0	197 433
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	21 296	11 987	8 934	55	0	42 272
Saamistodistukset	313 041	455 544	982	0	0	769 566
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	986 907	109 578	47 672	634	0	1 144 791
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	0	0	0	0	0

15. Tase-erien erittely kotimaanrahan määräisiin ja samaan konserniin kuuluvilta

31.12.2008			31.12.2007	
Tase-erä	Kotimaan raha	Samaan konserniin kuuluvilta	Kotimaan raha	Samaan konserniin kuuluvilta
Käteiset varat	28 470		1 696	
Saamiset luottolaitoksilta	135 360		197 433	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	99 821	174	42 272	548
Saamistodistukset	1 766 106		948 490	
Johdannaissopimukset	2 256		0	
Osakkeet ja osuudet	4 257	50	53	50
Aineettomat hyödykkeet	14 648		16 769	
Muu omaisuus	15 208	93	3 051	128
Yhteensä	2 066 127	317	1 209 765	727
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 957 826	42 484	1 144 791	56 970
Johdannaissopimukset	815		0	
Muut velat	49 047	20 975	12 893	1 095
Yhteensä	2 007 688	63 459	1 157 684	58 065

Tase-eriin ei sisälly ulkomaanrahan määräisiä eriä

16. Käypien arvojen määrittäminen muun kuin markkina-arvon perusteella sekä tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset

Mikäli rahoitusvälineen käypää arvoa ei voida määrittää aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella, käytetään käyvän arvon määrittämisessä apuna markkinoilla yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä. Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja.

Tuloslaskelmaan ei ole kirjattu tilikausille 2008 ja 2007 tällaisia käyvän arvon muutoksia.

17. Hankintamenoön käyvän arvon sijasta arvostetut rahoitusvarat

Ei ilmoitettavaa

18. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot

	31.12.2008		31.12.2007	
Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	28 470	28 470	1 696	1 696
Saamiset luottolaitoksilta	135 360	135 360	197 433	197 437
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	99 821	100 130	42 272	42 411
Saamistodistukset*	1 766 106	1 766 106	948 490	948 490
Osakkeet ja osuudet	4 204	4 204	0	0
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3	8	3	3
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	50	50	50	50
Johdannaissopimukset	2 256	2 256	0	0
*Joukkolainojen käypä arvo ei sisällä kertyneitä korkoja.				
Rahoitusvelat				
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 957 826	1 972 735	1 144 791	1 147 869
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	815	815	0	0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	20 000	17 210	0	0

19. Oman pääoman erät

	31.12.2008	31.12.2007
Osakepääoma 1.1.	16 770	8 825
Lisäys	0	7 945
Osakepääoma 31.12.	16 770	16 770
Ylikurssirahasto 1.1.	21 180	21 180
Lisäys	0	0
Ylikurssirahasto 31.12.	21 180	21 180
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-160	1
Vähennys	-7 533	-161
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-7 693	-160
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	21 618	
Lisäys	20 000	19 068
Fuusiokirjaus 31.7.		2 550
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	41 618	21 618
Edellisten tilikausien tappio 1.1.	-10 170	-2 329
Fuusiokirjaus 31.7.		-2 550
Edellisten tilikausien tappio 31.12.	-10 170	-4 879
Tilikauden voitto/tappio	-6 137	-5 291
Yhteensä	55 567	49 237
Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvät jakokelvottomat erät	0	0

20. Osakepääoma

3 354 kpl à 5 000 euroa, yhteensä 16 770 000 euroa.

Ei osakelajeja, jotka oikeuttaisivat erisuuruiseen äänimäärään tai osinkoon.

21. Suurimmat osakkeenomistajat ja osakkeiden omistuksen jakautuminen

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta omistaa kaikki osakkeet

Tuloslaskelman eriä koskevat liitetiedot

1 000 €

	31.12.2008	31.12.2007
22. Korkotuotot ja korkokulut		
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	4 005	1 615
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 277	923
Saamistodistukset	67 024	9 746
Johdannaissopimukset	312	0
Muut korkotuotot	36	0
Yhteensä	76 654	12 283
joista SOK-konsernilta	36	19
Korkokulut		
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	50 177	7 690
Johdannaissopimukset	81	0
Muut korkokulut	4	1
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	831	0
Yhteensä	51 093	7 690
joista SOK-konsernilta	1 542	834
23. Palkkiotuotot ja -kulut		
Palkkiotuotot		
luotonannosta	1 313	381
ottolainauksesta	394	40
maksuliikenteestä	1 968	986
muusta toiminnasta	250	2
Yhteensä	3 924	1 409
Palkkiokulut		
Muut	853	42

24. Arvopaperikaupan nettotuotot

	31.12.2008	
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)
Johdannaissopimuksista	70	1 441
		Yhteensä
		1 511

Vuonna 2007 S-Pankilla ei ollut johdannaissopimuksia

	31.12.2008	31.12.2007
25. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Rahoitusvarojen luovutuksista johtuvat nettotuotot	-483	21
26. Liiketoiminnan muut tuotot		
Fuusiovoitot		5 785
Muut tuotot	1 032	865
27. Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	377	364
Muut kulut	1 454	112
Yhteensä	1 831	476
28. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	3 557	611

Arvonalentumisia aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä ei ole

29. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	31.12.2008			
	Sopimuskohtaiset realisoituneet luottotappiot brutto	Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset brutto	Vähennykset	Yhteensä
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	359	2 112	299	2 172
	31.12.2007			
	Sopimuskohtaiset realisoituneet luottotappiot brutto	Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset brutto	Vähennykset	Yhteensä
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	74	205	40	240

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

1 000 €

	Muut vakuudet	
	31.12.2008	31.12.2007
30. Annetut vakuudet		
Muut velat	4 204	0
Korttitoimintaansa aloittavana yhtiönä S-Pankki on tallettanut korttien liikkeeseen laskijana ulkomaisiin maksutapahtumiin liittyen varoja tapahtumien katteeksi Visa Europe Services Inc:n hyväksi.		
31. Eläkevastuut		
Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolasta		
32. Leasing- ja muut vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa	93	87
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa maksettavat	62	122
Yli viiden vuoden kuluessa		
Yhteensä	155	209

Leasingvastuut koskevat ajoneuvoja. Sopimukset eivät purettavissa kesken sopimuskauden.

33. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	31.12.2008	31.12.2007
Käyttämättömät luottojärjestelyt	250 980	125 657
Konserniin kuuluvien yritysten puolesta ei ole tehty taseen ulkopuolisia sitoumuksia.		

Henkilöstöä sekä toimi- ja valvontaelinten jäseniä koskevat liitetiedot

1 000 €

34. Henkilöstö	2008		2007	
	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä 31.12.2008	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä 31.12.2007
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	69	84	64	55
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	1	1	1	1
Määräaikainen henkilöstö	1	3	0	0
Yhteensä	71	88	65	56
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot	2008		2007	
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	345		286	
Hallitus	Ei maksettu palkkioita		Ei maksettu palkkioita	

Toimitusjohtajalle, hänen sijaisilleen sekä hallitukselle myönnettyjen luottojen määrä ilmoitetaan lähipiiriluotonantoa koskevassa liitetietojen kohdassa.

Lähipiiriliiketoimet

1 000 €

35. Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvilta olevat laina- ja muut rahoitussaamiset sekä tällaisiin yhteisöihin tehdyt sijoitukset ja näiden puolesta toisen antaman luoton maksamisesta annetut takaukset ja asetetut vakuudet

	31.12.2008	31.12.2007
Lähipiiriin kuulumisperuste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä
Omistus	43	259
Johto	20	13
Omistajayhteisön johto	15	8
Yhteensä	79	281

Ei sopimuskohtaisia arvonalentumistappioita lähipiiriluotonantoon liittyen.

Yhtiön lähipiirille myönnettyjen korttiluottojen ehdoissa noudatetaan yleisöluotonannon tavanomaisia perusteita ja yleisiä ehtoja.

Osakeomistuksia koskevat liitetiedot

36. Omistukset muissa yrityksissä	
S-Asiakaspalvelu Oy, kotipaikka Helsinki	
Omistusosuus 100 %	
Oma pääoma	50
Tilikauden tulos	0
S-Crosskey Ab, kotipaikka Maarianhamina	
Omistusosuus 40 %	
Oma pääoma	21
Tilikauden tulos	-8

Tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

1 000 €

37. Tilintarkastajan palkkioita koskevat tiedot	31.12.2008	31.12.2007
Tilintarkastus	134	51
Muut palvelut	29	34

Konserniin kuuluvaa yhtiötä koskevat liitetiedot

38. Konsernin emoyritys

S-Pankki Oy kuuluu SOK-yhtymä-nimiseen konserniin. Konsernin emoyritys on Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK), jonka kotipaikka on Helsinki. S-Pankki Oy:n tilinpäätöstiedot on yhdistetty tytäryhtiötietoina SOK-yhtymän konsernitilinpäätökseen, josta on saatavissa jäljennös SOK:n pääkonttorista, käyntiosoite Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki.

S-Pankki

S-Pankki Oy
PL 77, 00088 S-RYHMÄ

www.s-pankki.fi